

Néhány szó a közgyűléshez a városi tisztviselők fizetéséről

A költségvetési tárgyaláson a város pénzügyi helyzetére vonatkozó szomorú megállapítások és a vita során elhangzott sok lesújtó kritika mellett talán a leglesújtóbb az a hallgatás, az a néma csend, amivel a közgyűlés a városi alkalmazottak életbevágóan fontos, illetményleszállítási igényének előterjesztését fogadta.

Sem a padsorokból, sem az elnöki emelvényről egyetlen hang sem hangzott el a tisztviselői kar érdekében védelmére. Egészen természetesen és helyénvalónak találta a közgyűlés, hogy a városi alkalmazottak kiérdemelt és törvényes illetményeit 700.000 pengővel leszállítja és a költségvetés egyensúlyának helyreállításához szükséges összeget a tisztviselőktől veszi el. Iparosok, kereskedők, szabadpályán lévők és más státusbeli tisztviselők aggodalom nélkül fogadták a javaslatot, egy vigasztaló, elismerő szó nélkül, mintha csak büntető ítéletet mondtak volna ki rájuk nézve teljesen idegen vádlottak fölött.

A közgyűlési határozat következtében pedig 1324 tisztviselőcsaládban felütötte fejét a gond, a kétségbeesés. De elmélkedhet egy másik kérdés felett is. Találghatja, hogy mi az oka a közgyűlés hangulatváltozásának? Mi az oka, hogy egyszerre elfordul tőle a közgyűlés, mely eddig minden alkalommal pártfogolta?

A közgyűlési határozat különféle pártértekezletekkel úgy elő volt készítve, hogy annak sorsa már előzetesen megpecsételtetett. A pénzügyi bizottság azonban tévedett, amikor a fizetésleszállítás kérdésénél csak azt a szempontot vette figyelembe, hogy a városi alkalmazottak illetménye a pótlékokkal több, mint az államiaké és így azoknál nagyobb arányban csökkenthető. A közgyűlés figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a városi alkalmazottak külön pótlékát törvény engedélyezte, a közgyűlés állapította meg és a kormány jóváhagyta. Az összehasonlításnál figyelmen kívül hagyta, hogy egyetlen városi alkalmazott egyetlen fillérrel sem élvezhetett több javadalmazást, mint ami őt törvényesen megilleti. Viszont minden városi alkalmazott jogosan számított és számíthatott a várostól járó törvényes illetményeire és életviszonyait ehhez képest rendezte be. Kötelezettségeket, terheket vállalt, amelyeknek fedezetét törvényes illetményeiben irányozta elő. Nyilvánvaló, hogy a fedezet megvonása esetén súlyos komplikációk származnak, melyek számos tisztviselőcsalád teljes anyagi romlását idézik elő.

A városi pótlékokat nem azért engedélyezte a törvény, a kormány, a közgyűlés, mert a városi alkalmazottakat bőkezűbben kívánta volna honorálni, hanem rekompenzálni akarta azért a felelősségteljes többletmunkáért, elmaradt előléptetésekért, amellyel a városi alkalmazottak hátrányban vannak más státusbeli alkalmazottakkal szemben. Ezen pótlékok legnagyobb része fizetés jellegével bír, nyugdíjba számít, ami után az alkalmazottak nyugdíjállulékot fizetnek. Ezek szerződéses illetmények, melyek a megválasztáskor, kinevezéskor a pályázati feltételek szerinti illetmények ellenében egy meghatározott munkakör ellátására nézve hivatali eskü letétele és a fizetés folyósítása pillanatában a város és az alkalmazott közötti törvényes jogalapot nyerne és egyoldalúan meg nem változtathatók. A nyugdíjba be nem számítható pótlékok már inkább hozzáférhetők és inkább állanak a közgyűlés rendelkezése alatt, de ezeknél is esetenként vizsgálándó, hogy milyen célt szolgálnak.

A lényeg azonban nem a törvényesség vitatásán van, mert Szeged város tisztviselőikara sokkal fegyelmezettebb, sokkal kötelességtudóbb, sokkal ragaszkodóbb a városához, semhogy a jogalapot vitassa, amikor a város bajban van és rászorult minden polgárának segítségére. De a tisztviselői kar elment az áldozatkészség végső határáig, amikor a takarékosági bizottság javaslatát panasz nélkül elfogadta, ami a törzsilletmények 10, 12, 15 százalékkal, a pótlékok 25 százalékkal való apasztását jelentette volna. A főtisztviselők még ezen felül önként lemondtak a havi 200 pengő külön munkaadalányról, ami náluk végeredményben a pótlékok körülből 50 százalékkal való csökkentését jelenti. Az egész országban még így is Szeged város vonta le alkalmazottaitól a legtöbbet. Pedig vannak Szegednél még sokkal súlyosabb anyagi helyzetben levő városok. Az állam még súlyosabb helyzetben van, de a tisztviselői illetmények 10, 12, 15 százaléknál nagyobb megterhelését kiívehetetlennek tartja.

Vajon gondol-e arra a közgyűlés, hogy az előhaladás lehetőségétől teljesen elzárt, anyagi gondokkal küzdő, törvényellenesen megterhelt, más városok tisztviselői hátrányba kerülő tisztviselői kartól a legfokozottabb fegyelmezettség, lelki kiengesztoltság és áldozatos lemondás ellenére várható-e a munkakészség és munkateltjesítmény felfokozása, amire most minden irányban szükség van?

Tévedés az, hogy a tisztviselői fizetések miatt a pótdót csak egy fillérrel is emelni kell. A tisztviselői illetmények évek óta változatlanok és inkább kevesebbednek, mint emelkednek. Pótdót tehát, ha egyáltalán kell emelni, nem a tisztviselők miatt, hanem más okból kell emelni. Ezt a netán szükséges emelést nem volna igazságos a tisztviselők újabb megterhelésével eliminálni, amikor azok 700.000 pengővel, vagyis 35 százalékos pótdótnak megfelelő összeggel járulnak hozzá a költségvetés egyensúlyának helyreállításához.

De jogi, szociális, politikai, kulturális és számos egyéb közérdekű szempontok mellett gazdasági és pénzügyi szempontból sem volna helyes a tisztviselők még súlyosabb megterhelése, mert a tisztviselői kulturigényeinek fogva az iparos, a kereskedő, az orvos, a háztulajdonos, szerény, de ma már ugyiszlóan az egyedüli biztos fizetője és rajta keresztül jut a pénz, az erőforrás leggyorsabban és legközvetlenebbül a közgazdasági élet ereibe.

Szándékos emberöléssel vádolnak egy vásárhelyi orvosnőt

(A Délmagyarország munkatársától) A vásárhelyi rendőrség hónapok óta nyomoz magzatelhajtási ügyekben, amelyeknek gyanúsítottja dr. Erdélyi Mária vásárhelyi orvosnő. Az egyik bűncselekményt nemrégiben befejezték, a szegedi ügyészség vádat emelt az orvosnő ellen szándékos emberölés címén. Az ügyben a szegedi törvényszék főtárgyalást tűzött ki november elejére.

A bűnügy nagy feltűnést keltett Vásárhelyen. Még el sem pihentek az izgalmak, amikor dr. Erdélyi Mária ellen egy másik műtét beavatkozása miatt is eljárás indult. A második számú ügy jelentése után került napvilágra. Egy vásárhelyi asszony jelentette a rendőrségen, hogy leányától műtét beavatkozással távolította el az orvosnő a magzatot.

A rendőrség kihallgatta a leányt, aki elmondta, hogy a műtétet dr. Erdélyi Mária követte el és a műtét után azt a tanácsot adta, hogy az öthónapos magzatot egesse el, nehogy a dolog kitűnjék. A leány azonban erre nem volt hajlandó és a magzatot elásta Mártélyon egy fa tövében. A detek-

Elítélték egy vásárhelyi pékmestert a Bethlen-kormány megsértése miatt

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi törvényszék Vild-tanácsa csütörtökön vonta felelősségre Rudolf Lajos vásárhelyi pékmestert, aki a lemondott Bethlen-kormányt sértette meg. Rudolf Lajosnak leventeköteles fia volt, akit azonban gyakran visszatartott a leventétől. Egy alkalommal rendőr ment a fiúért, mire a pék rátámadt a rendőrré és a következőket mondotta többek között:

— 'A leventénél csözeságra, gazemberségre tanítják a fiamat... Bethlent is a kormányával együtt el kellene zavarni...'

A rendőr feljelentése a magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett vétség és a kormány sérelmére elkövetett, felhatalmazásra üldözendő becsületsértés vétsége miatt indult Rudolf ellen bünvádi eljárás.

A csütörtöki tárgyaláson a vádlott tagadta, hogy a kifejezéseket használta volna, mindössze annyit mondott, hogy a leventére törvény nincs, csak rendelet, azzal pedig ő nem törődik. Különben is erősen fel volt háborodva és nem emlékszik, hogy mondott-e másvalamit is. A bíróság tanukat hallgatott ki, akik igazolták, hogy a pék a terhére rótt kifejezéseket használta. A bíróság mind a két bűncselekményben bűnösnek mondotta ki Rudolf Lajost és 80 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Szép János tápéi vadőr ugyancsak a levente intézmény becsürlése miatt került a bíróság elé. Szép néhány hónappal ezelőtt az egyik szegedi kocsmában, többek előtt a következőket mondotta:

— Le kellene ütni azt az apát is, aki fiát a leventébe engedi...

Szép Jánost feljelentették. Az ügyészség ízgatást látott fenforogni, tekintettel arra is, hogy a kocsmában akkor, amikor Szép a kijelentését megtette, többen tartózkodtak és

E sorok írója épp úgy, mint minden városi tisztviselő tisztában van azzal, hogy a város mai helyzetében kötelessége a városnak segítségére sietni és kötelessége ezt a segítséget megértéssel, jó szívvvel nyújtani és hivatali munkáját a mai nehéz időkben még fokozottabb lelkiismeretességgel teljesíteni. Azonban a közgyűlésnek is megvan az a lelkiismereti kötelessége, hogy ne hagyja magát megfélemlíteni rosszakarat, vagy irigység sugallta szölamokkal és tartsa meg további szeretetében a tisztviselői kart, mely kötelességét hiven és becsülettel végzi. Szeged város tisztviselői nem adtak okot a közgyűlés jóindulatának elvesztésére és mindenkor nyugodtan tették le sorsukat a közgyűlés kezébe és eddig még soha sem csalódtak. Minden reményük megvan most is, hogy a közgyűlés megtalálja a módját a kérdés igazságos és megnyugtató eljntézésének.

Egy városi tisztviselő.

ívek a megjelölt helyet felásták és megtalálták az összevagdalt magzatot újságpapírba csomagolva.

A rendőrség ezután beidézte az orvosnőt, aki beismerte, hogy a műtétet ő végezte el, de azzal védekezett, hogy két vásárhelyi orvos küldte hozzá a leányt azzal, hogy végezze el a műtétet, mert az esetleges szülés végzetes lehet. A rendőrség kihallgatta a két orvost is, az orvosok azonban kijelentették, hogy megtiltották a leánynak minden beavatkozást.

A rendőrségi akták a szegedi ügyészségre kerültek, amely most újabb tanúk kihallgatását rendelte el és a tanúkihallgatások foganatosításával a vásárhelyi rendőrséget bízta meg. Dr. Kajáry fogalmazó csütörtökön tíz tanút hallgatott ki, köztük több vásárhelyi orvost. Kihallgatta a rendőrség ismét az orvosnőt is, aki megmaradt előző vallomása mellett. Az új jegyzőkönyvet a vásárhelyi rendőrség pénteken megküldi a szegedi ügyészségnek, amely ezeknek az alapján készíti el újabb vádiratát dr. Erdélyi Mária és a leány ellen. Valószínű, hogy a két bűnpert egyesíteni fogják és a törvényszék egyszerre fogja letárgyalni.

ízfátás büntette miatt emelt vádat a vadőr ellen. Csütörtökön vonta felelősségre a vadőrt a szegedi törvényszék. Szép János azzal védekezett, hogy teljesen részeg volt és így nem tudja, hogy miket beszélt a kocsmában. A bíróság ítéletében nem állapította meg az ízfátás tényét, mert a kijelentésben nem látott egyenes felhívást és csak a magyar állam megbecsülése elleni vétség miatt ítélte el a vadőrt 40 pengő pénzbüntetésre.

A hivatalfőnök rágalmozási pere az adóvégrehajtó ellen

(A Délmagyarország munkatársától) Cseh Gyula mezőhegyesi adóvégrehajtót néhány hónappal ezelőtt, különböző hivatali szabálytalanságok miatt állásától fegyelmi uton megfosztották. A szabálytalanságokat dr. Novák József kerületi vezető fedezte fel és ő is tett feljelentést a végrehajtó ellen. A Cseh ellen indított fegyelmi eljárás során a hivatali szabálytalanságokkal vádolt végrehajtó azzal védekezett, hogy dr. Novák őt azért jelentette fel, mert nem akart neki három mázsa mézet ingyen, ajándékképpen átadni. Elmondotta, hogy dr. Novák, amíg felettese volt, többször tartozott neki és valahányszor hivatalvizsgálatot tartott, együtt korcsmáztak. Azt is állította, hogy a korcsmázás miatt állott elő a szabálytalanság, mert kénytelen volt éjjel dolgozni.

Dr. Novák József ellen a vádaskodásra fegyelmi indult, amely azonban teljes mértékben tisztázta őt a végrehajtó vádjai alól. A kerületi vezető ezután feljelentette Cseh Gyulát, aki ellen felhatalmazásra üldözendő rágalmozás miatt indult meg a bünvádi eljárás. A volt végrehajtó az első tárgyaláson a valódiság bizonyításának elrendelését kérte. A bíróság a kérelemnek helyt adott.

A törvényszék Vild-tanácsa csütörtökön tárgyalta másodikban az ügyet. Kihallgattak számos tanút, akikre Cseh Gyula hivatkozott. A tanúk azonban semmit sem tudtak arról, amiket Cseh Gyula dr. Novák ellen felhozott.

A bíróság bűnösnek mondotta ki a végrehajtót rágalmozás vétségében és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen Cseh Gyula fellebbezést jelentett be.